

KONTRAINFORMAZIOAK HAIZEA ALDE DU

Palestinan genozidioa, Europan gerra eta potentzia nuklearren artean tentsioa. Ez daukagu berri on askorik emateko, baina bada bat, hondamendi orokorretik eratorria, aipatzea merezi duena: aldeko baldintzak sortzen ari dira kontrainformaziorako, informazio independenterako, propagandaren salaketarako, edo deitu nahi den bezala.

 RAFAEL POCH DE FELIU / CTXT - CC-BY-NC

Herritarrek beren irizpidea osatzeko iturri nagusia da informazio aske eta independentea. Oinarrizko eskubidea da hori. Ezinbestekoa da informazioaren ustelkeriaren aurka jardutea eta haren kontrako legeak egitea. Handiki multzo batek komunikabide gehienak kontrolatzea eta sare sozialek, monopolioaren moduko baldintzetan, beren ideologia herritar guztiei helaraztea zaharkitua dago, iraganean emakumeei edo ugazaba ez zirenei boto eskubidea ukatzea bezalaxe, edo gizartearen goi klaseek zergak ez ordaintzeko pribilegioa izatearen pare. Ageriko irregulartasun horri muga jartzea gizartearen aldatu nahi duen edozein proiekturen programaren parte izan beharko lirarteke: horretarako legeak eginda, interes pribatuen eta informazio independentea izateko eskubidearen arteko bateraezintasunak araututa, eta herritarren kontrolpean dauden komunikabideak eta sare sozialak garatuta.

Hedabide eta sare sozial publiko eta independenteak sortzea eta sustatzea ezinbestekoa da egungo egoeran

Testuinguru horretan, gerra propagandan gertatu den ageriko zirkuitulaburra kontuan izan behar da, bai Ukrainako gerran, baita Palestinako sarraskiari dagokionez ere.

Amerikako Estatu Batuetako presidente berriak, NATOren eta Errusiaren artean Ukrainan dagoen gerraren aginte-kateko burua denak, adierazi du Errusiak bere erasoak justifikatzeko emandako argudioak "ulertzen" dituela. Hau da,

aitortu du gatazka horretan erantzukizunak partekatu behar direla. Trumpek esan du Biden izan zela gerra horren erantzulea, eta bera agintean izan balitz hori ez zela inoiz gertatuko. Errusiari nolabaiteko aitortza egin dio, NATOk gehiago ez zabaltzearen aurka Errusiak duen jarrera ulertzen duela esanda. Trumpek behin eta berriz esan du ez duela gerra gehiago hasi nahi. Mendebaldeko zigorrak Moskuren aurka porrot egin dute eta boomerang efektua izan baitute: Alemaniaren atzeraldia. Errusiak, oraingoz eta ez esfortzu handirik gabe, gerra ari da irabazten; eta jakina da irabazleak haizea alde duela bere argudioak ezartzeko. Inguruabar horiek guztiek Mendebaldeko propagandaren ardatzak hautsi dituzte Mendebaldean bertan, flotazio politiko eta mediatikoaren ildoan torpedo bat jaurtita.

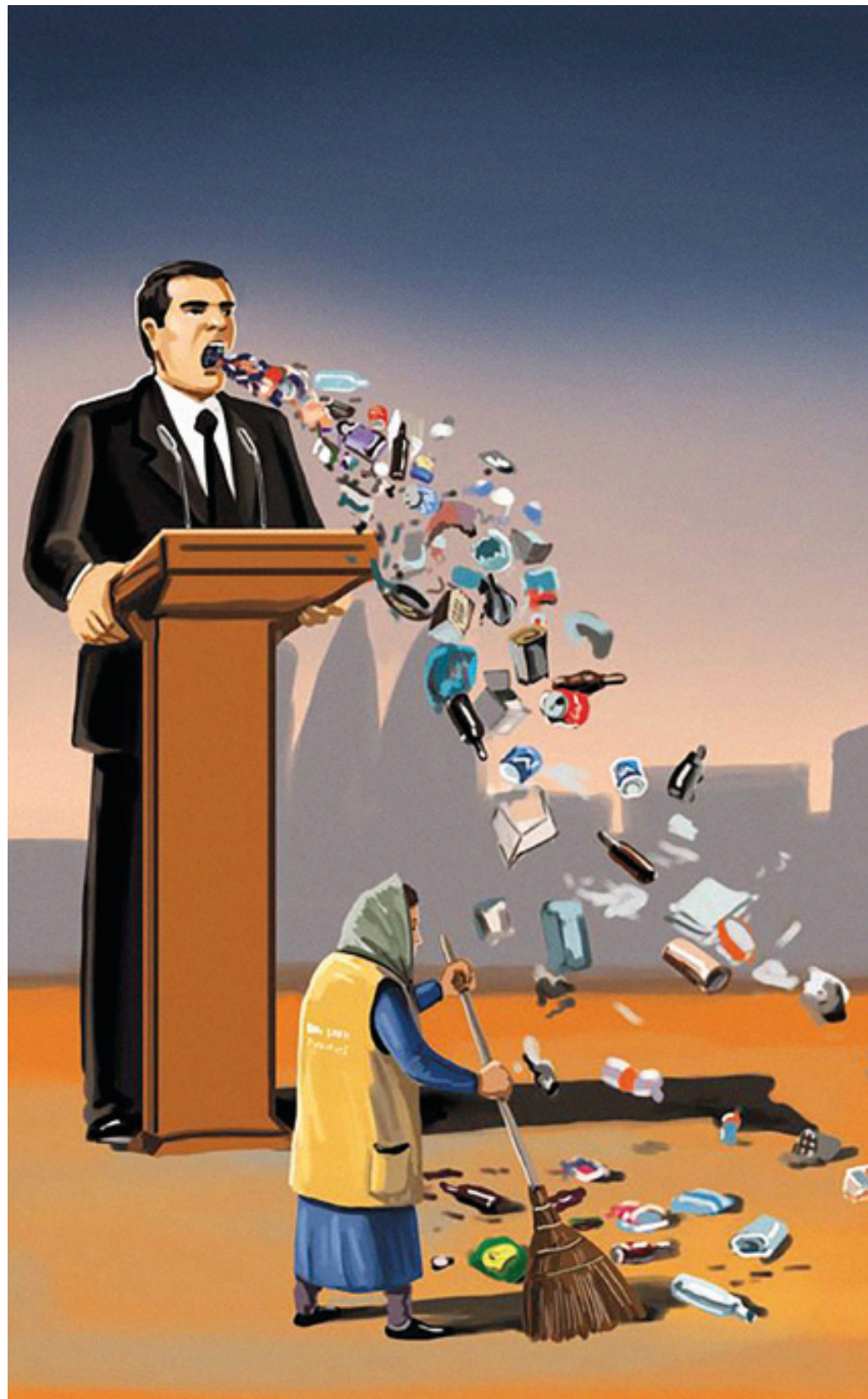
Trumpen anbiguotasunek NATOren egonkortasunean duten eraginak gogora ekartzen dizkigu perestroikak, Mikhail Gorbaxoven erreformak, erein zituen

nahasmena eta desorientazioa Varsoviako Itunean, Gerra Hotzeko bloke militar sobietarrean. Errusia hegoaldeko *muzhik* apal baten seme handi haren bulkada etiko humanistaren, eta AEBetako egungo presidentearen narzisisimo aldrebes eta nekaezinaren arteko (New Yorkeko higiezinaren negozio mafiosoetan aberastutako milioidun erreakzionario bat) desberdintasunak desberdintasun, *beharrezko obediencia*ren printzipioaren krisia da. Horrek desitxuratu egiten du basailuen nagusiaganako mendekotasun-logika, larri-duraz eta nahasmenduz betetzen ditu, eta nahasmendua sortzen du.

Zer gertatuko zaio NATOri bere nagusi handiak bizkarra ematen badio? Nola geratuko da errusiarren inbasio zitalaren bertsio kanonikoa, inbasioa "probokaziorik gabeko" gaiztakeria izan zela dioena, nazioarteko zuzenbidea urratzen duela eta inperio bat berreraikitze irrikan dagoen lider gaizto batek sustatu duela? Gatazka testuinguru serio batean kokatzeko egin den ahalegin oro, hau da, eliteen interes geopolitiko kontrajarrien arabera, "propaganda errusiar" gisa baztertua izan da urteetan. Nola egin atzera orain, gerraren sorreran eragile bakoitzak izandako erantzukizunak aitortu gabe eta lotsagorritu gabe?

Ukraina galtzeak porrot estrategiko handia dakar AEBentzat eta Europako potentzia zentralentzat. Arazoa larriegia da onartua izateko. Negoziazio errealista batek Mendebaldearen porrota onartzea eta Europako segurtasun integratuaren ideia itzultzea dakartza. Hau da, 1990eko azaroan Europako Segurtasun eta Lankidetzako Antolakundearen Parisko konferentzian hitzartu zena. Errusiak horixe eskatu izan du azken 30 urteetan. Amore ematea pentsaezina dela ohar-tarazten diote neokontserbadorismo amerikarraren estrategiek presidente berriari, eta, beraz, nahitaezkoa dela gerran sakontzea.

Biden presidente ohiak oso argi adierazi zuen ekainean *Time* aldizkarian egindako elkarrizketan: "Ukraina erortzen uzten badugu, Errusiako mugaren ondoko nazio horiek, Balkanetatik Poloniaraino eta Bielorrusiaraino, euren trikimainak egiten hasi-





Otsailaren 7an, Trump presidenteak agindu exekutiboan sinatu zuen Etxe Zuriko Fede Bulegoa sortzeko, erakunde erlijiosoak eta gurtza egoitzak sustatzeko asmoz.

ko dira". Eslovakia, Hungaria, Bulgaria eta Georgiarekin ari da hori gertatzen. Europak autonomia bereganatzeko eta Txinako motorra duen esparru euroasiar batean integratzeko aukera dago, eta hori da, hain zuzen, lehian dagoena. Porrot horri atea irekitzea AEBen "segurtasun nazionalaren" hil ala biziko interesen aurkako atentatua da, eta horrek arriskuak dakartzkio saiatzen denari. Ohartarazpen hori irakurri behar da bai AEBetako historiaren testuinguru orokorrean (presidente eta buruzagi politiko *okerren* eliminazioa barne), bai 2024ko presidentetzarako kanpainaren giro zehatzean, Trumpek bi hilketa saikera jasan baitzituen.

Jakina, muturreko baliabide horiek erabili aurretik, *establishment* nazionalaren presio izugarriak zuhurtzia ezar-

tzen dio edozein presidente *okerri*. Horregatik guztiagatik, oso sinesgaitza da presidente berriak adierazi duen asmoa betetzea: gerra berriak saihestu nahi dituela adierazi du. Asmo hori erabat kontraesankorra da tarifak, merkataritza-oztopoak eta guztien aurkako zigorrak iragartzearekin, izan arerio ala aliatu; beraz, erreformismo zentzugabe horretatik haratago, litekeena da AEBak barne-desoreka handi baten aurrean egotea. Nolanahi ere, Trumpek adierazi duen "Putinenganako hurbilketa" noraino iritsiko den argitzeko zain dago Europar Batasuna, kezkatuta eta nahasita. Zain bai, baina berrarmatzen ari da, eta ahalik eta gehien saiatzen ari da zailtzen (ikus zer gertatzen ari den Baltikoan) edozein negoziazio-zantzu, sarraskia gelditzeko asmoa duena bederen.

Palestinan dena are zakarragoa eta dramatikagoa da. Ukrainaren inbasioaren aurrean Mendebaldeak adierazitako haserre, ezarritako zigorrak eta gerra aktiboki sustatzeko aurrekaririk ez duten laguntzak, batetik, eta bestetik, Israelen duen lankidetzaren bistan geratu dira Mendebaldearen biluztasun morala eta "giza eskubideei" buruzko bere ikuspegiaren falazia. "Terrorismotzat" jo zuten erresistentzia palestinarrek 2023ko urriaren 7an egindako eraso. Israelgo segurtasunaren arduradunen definizioaren arabera, "munduko aire zabaleko kontzentrazio-esparru handienetik" palestinarrek duten ihes egiteko nahia ez zuten kontuan hartu. Alde batera utzi zuten erasoaldiaren izaera desesperatu eta suizida, mugimendu anticolonialen historian klasiko bat dena, eta eraso-



ren ankerkeria areagotu egin zuten, haurtxoen buru moztuei eta erraiak aterarazitako emakumei buruzko kontakizun lazgarriak faltsutuz. Bidenabar, "Anibal doktrina" deiturikoaren ageriko

aplikazioa ezkutatu egin zuten. Lege horrek Israelgo armadari ahalbidetzen dio bere herritarrak hiltzea, preso har ez dituzaten. Horrek sarraskiaren zenbakiak handitu egin zituen.

Israelgo kartzeletan 10.000 palestinar egonik ere, 250 israelarren patuak besterik ez zuen inporta. Hamarkada luzeetako indarkeria koloniala, lurraldearen legez kanpoko lapurreta eta indigenen kanporatzea desagertu egin ziren kontakizunetik. Hortik aurrera, Israeliek bere burua defendatzeko eskubidea" aldarrikatu zuen eta haren izenean dozenaka mila zibil errugabe sarraskitu zituzten. Hildako palestinarren kopurua 200.000 izan liteke, *The Lancet* aldizkarian aditu batzuek otsailean aztertu duten zuzeneko eta zeharkako heriotzen proiektioaren arabera. Horien artean haurrak eta emakumeak dira gehienago. Hiriak, ospitaleak, gurtzarako lekuak, oinarrizko azpiegiturak suntsitu dituzte, eta nahita hil dituzte Nazio Batuen agentzietako funtzionario eta kazetari gehiago, munduan urte askoan hil dituzten guztiak batuta baino. Hori guztia gertatu da sarraskiaren buru direnek inoiz erakutsi gabeko elokuentzia eta gardentasunez, beren asmo suntsitzaila argi eta garbi azpimarratu dute kamera eta mikrofono globalen aurrean. Horretarako ideologia supremazista erabili dute, Bibliaren hasierako orrietako eszena batzuekin apainduta.

"Nazioarteko justiziaren" erakunde gorenak, Mendebaldeko potentzien nagusitasunaren aparretan sortu zen auzitegiak, Israelen krimenak ia inoiz zalantzan jarri ez dituenak, "Israeliek bere burua defendatzeko duen eskubidea" ageriko "genozidiotzat" jo zuenean, fronte horretan ere guztia hondoratu zen. Ezerk ezin izan du konpondu: ez Mendebaldeko komunikabide handien

manipulazio konplizeak, haien profesionalena barne –ez zuten inolako empatiarik adierazi Israelgo armadak aurrez pentsatutako eta selektiboki erail zituen lankideekiko–; ez Israeliek egindako "antisemitismo" salaketek NBERen, bere idazkari nagusiaren eta protesta egin duen ororen aurka –AEBetako ikasle judu gazteak barne, absurduaren gailurra izan dena–; ezta Alemanian, Frantzia eta Ingalaterran Palestinarekiko elkartasuna kriminalizatzeak ere. Agerian geratu da gizakien arteko berdintasuna ukatzen duela Mendebaldeak, baita horren erro kolonial eta arrazista ere.

Nazioarteko Justizia Gorteak epaia eman ondoren, giza eskubideen aldeko Mendebaldeko erakunde nagusiek, Human Rights Watch, Mugarik Gabeko Medikak eta Amnistia Internazionala, bat egin dute ondokoan: Israeliek Palestinan duen politika diseinatuta dago herri oso bat ezabatzeke, palestinarrei gizatasuna bera ere ukatzen die. Hori guztia txosten mediatikotik baztertu izanak agerian utzi du Mendebaldeak eta haren komunikabideek mundu osoan izan duten porrot morala.

Kapitalismo globala eta inperialismo oligarkikoa gizateria bere buruaz beste egitera eramaten ari dira, klima-kaosaren eta gerraren bidez. Arriskuaren ebidentziaren aurrean, jardun mediatikoa jendea ez dezan erreazionatu saiatzen ari da. Gerra propaganda horrek gaur egun hainbeste kontraesani aurre egin beharrik aukera ikaragarriak ematen dizkie hori zalantzan jarri nahi dutenei. Garai nahasi hauetan gerra propagandak bizi dituen zurrunbiloek, aprobeztatu beharreko aukerak eskaintzen dituzte. Egoera honetan, hedabide eta sare sozial publiko eta independenteak sortzea eta sustatzea ezinbestekoa da. ●

ARABAKO BERTSO KUADRILLA ARTEKO A 2024

KUADRILLAKO BERTSO EGUNAK

URTARRILAK 22 - APIRILAK 5

4 FINLERDI eTA FINLA

14 talde, 76 bertsolari,
17 epaile, 21 gai-jartzaile,
eta beste 11 laguntzaile

14 ekimen,
Arabako eskualde denetan

www.bertsozale.eus/araba

araba alava, LRS, SARRIENA, Vital, ARTEKO, artepan, ARGIA